

„Istarski gradovi protiv nasilja nad ženama“

Zapisnik sa okruglog stola održanog u Poreču 22.09.2010.

Uz potporu Ureda za ljudska prava Vlade RH, Istarske županije i Grada Poreča, Centar za građanske inicijative (CGI) organizirao je 22.09.2010. u Poreču povodom nacionalnog Dana borbe protiv nasilja nad ženama u prostoru Fonda "Zdravi grad", okrugli stol na kojem su govorile stručnjakinje i stručnjaci iz policije i pravosuđa, predstojnik Ureda za ljudska prava Vlade RH, stručna suradnica iz Ureda pravobraniteljice za ravnopravnost spolova RH, zamjenica županijske državne odvjetnice istarske županije te drugi sudionici iz ostalih organizacija/udruga koje se bave tom tematikom. Na okruglom stolu prezentirani su podaci dobiveni od prekršajnih sudova u Istri, Županijskog državnog odvjetništva u Puli, te PU istarske o prijavljenom i sankcioniranom nasilju o obitelji i ostalim oblicima nasilja.

Okrugli stol je dio projekta „Istarski gradovi protiv nasilja nad ženama“ koji je financijski podržan od Ureda za ljudska prava Vlade RH, Istarske županije – Odjela za zdravstvo i socijalnu skrb, te Grada Poreča.

PLAN RADA

- 11:00-11:15 Predstavljanje sudionika/ca i pozdravi
- 11:15-11:30 Uvodno o aktivnostima Centra za građanske inicijative Poreč protiv nasilja nad ženama
- 11:30-11:45 Prezentacija dobivenih podataka od Prekršajnih sudova, Državnog odvjetništva i Policijske uprave
- 11:45-13:00 Pitanja i rasprava

Okrugli stol je moderirala Ružica Mitrović Maurović. Na okruglom stolu su bili prisutni slijedeći sudionici:

Ime i prezime	Naziv tijela vlasti, pravosudnog tijela, organizacije	Adresa	Telefon	E-mail
Sanja Oluški Radaković	Ured pravobraniteljice za ravnopravnost spolova RH	Zagreb, Preobraženska 4	01 48 48 100	ravnopravnost@prs.hr
Sanja Božić Turina	Prekršajni sud Umag	Umag, Trg slobode 7	052 741 059	
Luka Mađerić	Ured za ljudska prava Vlade RH	Zagreb, Trg maršala Tita 8/1	01 48 77 660	lmaderic@ljudskaprava-vladarh.hr
Ljiljana Siljan	Prekršajni sud u Puli	Pula, Splitska 14/V	052 371 152	
Mirjana Zenzerović	Županijsko državno odvjetništvo u Puli	Pula, Kranjčevićeva 8	052 300 070; 300 075	
Štefanija Prosenjak Žumbar	PU istarska Odsjek maloljetničke delikvencije	Pula, Trg Republike 1	052 532 252	sprosenjak@mup.hr
Željka Topčić	Sigurna kuća Istra	Poreč, Nikole	052 433 780	sigurna.kuca.istra@pu

		Tesle 14		.t-com.hr
Dragica Grujić	Prekršajni sud u Poreču - Parenzo	Poreč, Nikole Tesle 16a	052 887 180	pspo@pspo.pravosuđe.hr
Nataša Basanić Čuš	Fond "Zdravi grad" Poreč	Poreč, M. Gioseffi 4	052 452 335	fond-zdravi-grad@pu.t-com.hr
Ana Bitoljanu	Miramida centar	Grožnjan, M. Gorjana 2	052 776 011	miramida@zamir.net
Silvana Pavletić	Grad Buzet, Povjerenstvo za rs Buzet	Buzet, II istarske brigade 11	052 662 706	silvanapa9@gmail.com
Vera Šverko	Povjerenstvo za rs Poreč	Poreč, 43. istarske divizije 41		vsverko@blue-merlin.hr
Lana Velimirović Vukalović	Ured za ljudska prava Vlade RH	Zagreb, Trg maršala Tita 8/1	01 48 77 664	ana.velimirovic.vukalovic@ljudskaprava-vladarh.hr
Tihana Mikulčić	Grad Poreč	Poreč, Obala maršala Tita 5	052 451 099 int.124	tihana.mikulcic@porec.hr
Manuela Bordin	Grad Poreč	Poreč, Obala maršala Tita 5	052 451 099 int.203	manuela.bordin@porec.hr
Doriano Gregorović	PP Pazin	Pazin, Stancija Pataj 80	052 538 108	
Mario Vrbanić	PP Buje	Buje, N. Tesle 6	052 538 915	mvrbanic@mup.hr
Renata Roša Dasović	PP Poreč	Poreč, Gimnastička 2	052 533 013	rrosadasovic@mup.hr
Samanta Bermanec	PP Buzet	Buzet, II istarske brigade 13	052 533 338	sbermanec@mup.hr
Sanja Pirkl	PP Umag	Umag, Jadranska 11	052 533 413	
Zlatko Ilić	odvjetnik "Pro bono", Rotary club Poreč			
Sniježana Matejčić	Glas Istre, Poreč	Poreč, Pionirska 1	052 431 924	snijezana.matejcic@glasistre.hr
Vedrana Milovan	PU istarska Odsjek maloljetničke delikvencije	Pula, Trg Republike 1	052 532 252	vmilovan@mup.hr

Ružica Mitrović Maurović otvara okrugli stol i pozdravlja prisutne, te napominje da je okrugli stol organiziran na dan Nacionalnog dana protiv nasilja nad ženama, a posvećen trima ženama koje su na taj dan izgubile živote 1999. godine, te svim ženama koje su izgubile živote od bračnih i izvanbračnih partnera i ženama koje i danas trpe nasilje. Napominje da smo na ovaj okrugli stol pozvali stručnjake koje u svom radu prvenstveno svojim odlukama o pokrenutim postupcima protiv počinitelja, bilo prekršajnim, bilo kaznenim, mogu po našem mišljenju bitno utjecati ne samo represivno, već i preventivno. Poziva prisutne da se predstave.

Nakon predstavljanja, Nataša Basanić Čuš, zamjenica gradonačelnika, pozdravlja prisutne ispred Grada Poreča, naglašava da Grad Poreč prati javnozdravstvene potrebe građana, te da je jedan od prioriteta Grada sigurnost zajednice uopće, a posebice suzbijanja nasilja kojeg i financijski podržavaju.

Ružica Mitrović Maurović uvodno napominje da se CGI Poreč već godinama bavi aktivnostima usmjerenim protiv nasilja nad ženama u raznim oblicima, od početnog objelodanivanja da u našoj zajednici nasilje nad ženama postoji, senzibiliziranja i educiranja javnosti, formiranja i razvijanje kapaciteta Sigurne kuće Istra, razvijanju međusektorske suradnje, te prikupljanjem i analizom podataka od nadležnih službi u cilju procjene efikasnosti pružanja zaštite ženama koje trpe nasilje. Poziva Biserku Momčinović da prezentira podatke do kojih smo došli putem nadležnih službi. Biserka Momčinović zahvaljuje svim prisutnim na odazivu, te policiji, prekršajnim sudovima i državnom odvjetništvu na dostavi podataka. Na temelju tih podataka napravili smo slijedeću prezentaciju:

7.10.2010

**Centar za građanske inicijative
Poreč**

Istarski gradovi protiv nasilja nad ženama
Poreč, 22. 09. 2010.

Projekt

- Nastavak aktivnosti CGI-a Poreč protiv nasilja nad ženama
- FINANCIJSKI PODRŽAN OD:
 - Ureda za ljudska prava
 - Istarske županije
 - Grada Poreča

Podaci iz 2005.

- CGI je 2005. godine proveo istraživanje o provedbi Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji (prijavlivanje nasilja i izrečene kazne počiniteljima nasilja).
- Prikupljeni podaci su se odnosili na vrijeme od 07/2003. do 08/2005.g.

Istra – 07/2003. do 08/2005.

- Ukupno pokrenutih postupaka 779
- Novčane kazne 166
- Uvjetne kazne zatvora 87
- Bezuvjetne kazne zatvora 28 - 3,5%
- Zaštite mjere 104
- Psihosocijalni tretman 80
- Ukori, opomene 172
- Obustave 56

Provedba projekta 2010.g.

- Podaci za 2009./ ZZNO i čl.215.a KZ
- Podatke na temelju anketnih upitnika dostavili su:
 - PU Istarska
 - Prekršajni sudovi u Pazinu (te Labinu i Buzetu), Puli, Poreču, Rovinju i Umagu
 - Županijsko državno odvjetništvo u Puli

Podaci PU Istarske

- 2009. godina:
- 215.a. KZ "Nasilničko ponašanje u obitelji":
- Broj počinjenih kaznenih djela iz čl. 215.a. 82
- Broj prijavljenih počinitelja: 73

Počinitelji i odnos sa žrtvom

- **64** (78%) počinitelja su muževi (supruzi), bivši supruzi, izvanbračni supruzi i bivši izvanbračni supruzi
- **5** žena je počinilo nasilje prema suprugu i bivšem suprugu
- **11** počinitelja/ica bili su: otac, sin, majka, kćerka
- **2** počinitelja – ostalo

Počinitelji i njihov odnos sa žrtvom

• Suprug		43
• Bivši suprug	6	
• Izvanbračni suprug	14	
• Bivši izvanbračni suprug	1	
• Žena		4
• Izvanbračna žena	1	
• Otac		6
• Sin	2	
• Majka		1
• Kćer		2
• Ostalo		2
• Ukupno		82

Županijsko državno odvjetništvo

čl. 215.a. Kaznenog zakona

- ŽDO 103 prijava – od toga 10 žena
- Odbačaj 28 1 žena
- Optuženje 65 3 žene
- Osuđujuća 36 -
- Odbijajuća 2

36

odraslih osoba muškog spola
ili 35%
ukupno prijavljenih po čl. 215.a.KZ
dobilo je osuđujuće presude

ŽDO u PULI – 215.a. počinitelji odrasle osobe

- **Oštećenici:**
- Ukupno **320**
- Muškarci – malodobni 99
- Muškarci – punoljetni **11**
- Žene – malodobne 85
- Žene – punoljetne **125**

Čl. 215.a. maloljetni počinitelji

2009. g. prijavljeno maloljetnih počinitelja
4
Osuđujuća presuda
1
Broj oštećenih osoba
10
Od toga **7** žena

2009. PU ISTARSKA ZZNO	
• Broj intervencija policije	529
• Prekršajno prijavljeno po čl. 4. ZZNO	917

Oštećene osobe – 917 osoba	
Odrasle osobe ženskog spola	529
Odrasle osobe muškog spola	303
Djeca – ženski spol	39
Djeca – muški spol	46

2009. PU ISTARSKA /ZZNO	
Broj zadržanih osoba	227
Predloženo zaštitnih mjera	684
Provedene zaštitne mjere iz djelokruga policije	31

2009. PU Istarska prijedlog zaštitnih mjera /detalji	
• Psihosocijalni tretman	419
• Zabrana približavanja	59
• Zabrana uznemir. i uhođenja	12
• Udaljenje iz stana	30
• Liječenje od ovisnosti	139
• Oduzimanje predmeta	25
• Ukupno	684

2009. PU Istarska zaštitne mjere – - djelokrug policije /nastavak:	
• Zabrana približavanja žrtvi	14
• Zabrana uznemiravanja i uhođenja	4
• Udaljenje iz stana..	13

Prekršajni sudovi 2009.	
• Optužni prijedlozi:	689
• Prvo nasilje u obitelji	397 m + 137 ž = 534
• Ponovljeno nasilje:	132 m + 23 ž = 155
• Ukupno:	527m + 150 ž = 689
• Ponovljeno nasilje:	155 ili 22%

2009. Optužni prijedlozi po gradovima

Prekršajni sud	Optužni prijedlozi			
	Zaprimljeni	Okončani	Oslobađajuća presuda	Presude/okrivljenici krivi
Pula	294	149	27	109
Rovinj	77	62	9	53
Poreč	107	102	7	95
Umag	121	119	34	85
Pazin	22	14	3	12
Labin	51	65	13	52
Buzet	13	12	3	10
UKUPNO	689	527	89	408

Oslobađajuće presude

Prvo nasilje u obitelji:
50 muškarca
17 žena

Ponovljeno nasilje u obitelji:
17 muškaraca
5 žena

Presude i vrste presuda

Prekršajni sud	Novčane kazne	uvjetna osuda	kazna zatvora	ukupno
Pula	67	18	15	100
Rovinj	42	5	4	49
Poreč	62	21	8	95
Umag	9	53	1	63
Pazin		8	2	8
Labin	40	6	5	52
Buzet	5	3	2	10
UKUPNO	225	114	38	377

* Pula 9 – riješeno na drugi način

Po spolu / presude:

Presuda	Ukupno	Muškarci	Žene
Novčane	225	129	46
Uvjetne	114	99	15
Kazna zatvora	38	37	1
UKUPNO:	377	318	62

Novčane kazne

Iznosom od 1000 do 2000 kuna
76% počinitelja

Iznosom od 2001 do 5000 kuna
18% počinitelja

Iznosom od 5001 do 7000 kuna
6%

(ukupno oko 300.000 kn)

Čl.4. ZZNO kazne zatvora

- 15 osoba – kazna zatvorom do 15 dana
- 17 osoba – kazna zatvorom 16 – 30 dana
- 1 osoba – kazna zatvorom 31 – 45 dana
- 5 osobe – kazna zatvorom 46 -90 dana

Primjena zaštitnih mjera prije pokretanja prekršajnog postupka

- Zabrana približavanja žrtvi nasilja
 - 29
- Udaljenje iz stana
 - 16

• UKUPNO 45

Zaštitne mjere bez izricanja kazni

- Ukupno 4

Zaštitne mjere uz izricanje kazne

- Ukupno 195
- Psihosocijalni tretman 117
- Zabrana približavanja 9
- Zabrana uznemiravanja i uhođenja 3
- Udaljenje iz stana 5
- Liječenje od ovisnosti 44
- Oduzimanje predmeta 17

Prekršajne sankcije protiv žena

- Optužni prijedlozi protiv **23% žena**
- Proglašeno krivim **16% žena**
- Oslobođeno krivnje (od ukupno oslobođenih) **24% žena**

Usporedba 2005. – 2009.

Kazne zatvora	2005.	2009.
Priglas	0	15
Novčan	1	4
Radni	2	8
Uzdrž	0	1
Uzdrž	4	2
Uzdrž	4	6
Suzdrž	17	2
Ukupno	28	38

PU / PP

- MUP – prekršajno prijavljeno: 917
- Prekrš. sudovi: zaprimljene prijave: 689
- Oslobođeno: 89
- Novčano kažnjeno: 225
- Uvjetna osuda: 114
- Kazna zatvora: 38

UN deklaracija o uklanjanju nasilja nad ženama (1993.g.)

Nasilje nad ženama označava bilo koji čin nasilja zasnovanog na spolno / rodnoj osnovi koje rezultira ili može rezultirati fizičkom, spolnom ili psihološkom povredom ili patnjom žene, uključujući i prijetnje takvim djelima, prisilu ili svojevoljno oduzimanje slobode, bilo u javnom ili privatnom životu.

Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji čl. 4. / 2003. g.

- Nasilje u obitelji je:
- Svaka primjena fizičke sile ili psihičke prisile na integritet osobe
- Svako drugo postupanje jedinog člana obitelji koje može prouzročiti ili izazvati opasnost da će prouzročiti fizičku ili psihičku bol,
- Prouzročenje osjećaja straha ili osobne ugroženosti ili povrede dostojanstva

ZZNO – 2009. čl.4

- Nasilje u obitelji je svaki oblik tjelesnog, psihičkog, spolnog ili ekonomskog nasilja, a osobito:
- Tjelesno nasilje, odnosno primjena fizičke sile bez obzira da li je nastupila tjelesna ozljeda ili nije,
- Tjelesno kažnjavanje ili drugi načini ponižavajućeg postupanja prema djeci u odgojne svrhe,

ZoZNO – 2009., čl. 4.

- **Psihičke nasilje**, odnosno primjena psihičke prisile koja je prouzročila osjećaj straha, ugroženosti, uznemirenosti ili povrede dostojanstva, verbalno nasilje, napadi, vrijeđanje, psovkanje, progredna imena, uhođenje, uznemiravanje putem sredstava komunikacije, elektroničkih ili tiskanih medija, ili konusivnoga strahom osobama, izolacija, ugrožavanje slobode kretanja
- **Spolno nasilje, odnosno spolno uznemiravanje**
- **Ekonomsko nasilje**: otkučenje ili uništenje osobne ili zajedničke imovine, zabrana korištenja zajedničke imovine, raspolaganje osobnim prihodima ili imovinom stečenom osobnim radom ili nesajedinjenjem, onemogućavanje zapošljavanja, rada, uskraćivanje sredstava za zajedničko kućarstvo, skrb o djeci ili uzdržavanjem članovima zajedničkog kućarstva

Zahvale

- Hvala na odazivu!!
- Hvala na pažnji!

Na kraju prezentacije naglašava da nam je cilj bio sagledati lokalne pokazatelje, te o njima porazgovarati sa prisutnim stručnjcima i stručnjakinjama, odnosno sagledati što možemo poboljšati u ovom segmentu rada na zaštiti žena koje trpe nasilje.

Za riječ se javio Luka Mađerić, predstojnik Vladinog ureda za ljudska prava, te pozdravio sudionike, podržao važnost otvaranja ovakvih tema i istaknuo da je napravljen pomak u vidljivosti i pomak u kritici društva prema takvom ponašanju, te pohvalio učinkovitije djelovanje policije na razini i povećanje broja sankcioniranja počinitelja na razini Hrvatske. Istaknuo je da su važnu ulogu u tome imale nevladine organizacije, te neovisne institucije kao što je Ured pravobraniteljice za ravnopravnost spolova. Istaknuo je i brojčane pokazatelje nasilja nad ženama u Hrvatskoj za 2009. godinu i prvu polovicu 2010. godine., te naglasio da smatra da treba aktivnosti usmjeriti rad na prevenciji nasilnog ponašanja sa mlađom populacijom.

Vođena je rasprava između prisutnih sudionika o kažnjavanju počinitelja, novčanim kaznama, zatvorskim kaznama, visini kazni, svrhama kažnjavanja počinitelja, psihosocijalnom tretmanu, prevenciji nasilja, edukacijama o ljudskim pravima i sl. Na temelju te rasprave došli smo do slijedećih zaključaka:

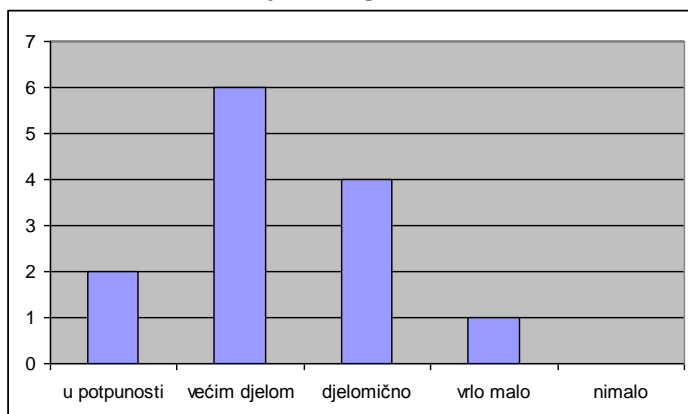
- U komparaciji rezultata istraživanja i podataka dobijenih iz 2006 i 2010, očit je niz pozitivnih pomaka u kritičkom odnosu na nasilje u obitelji, u većoj otvorenosti javnosti, javnih institucija i šire društvene sredine, u prepoznavanju problema nasilja u obitelji (nakon toliko ubijenih žena) i percepciju obiteljskog nasilja kao šire društvene pojave koju treba sistemski rješavati institucionalnim mehanizmima u odnosu na raniji stav da je to privatni problem unutar obitelji, koji treba riješiti "pa i šakama" iza zatvorenih vrata.
- Također, pomak je vidljiv u ukupnom broju procesuiranih i izrečenih mjera (zaštitnih i kaznenih) a složili smo se da je izricanje kazni bitno ponajprije iz preventivnog djelovanja represivnih mjera. Iz podataka je vidljivo da se u izricanju naši regionalni sudovi češće koriste "lakšim kaznama", novčanim i uvjetnim, dok se kazne zatvora (iako je povećan broj u odnosu na 2005. godinu) po mišljenju organizatorica ne koriste dovoljno. Organizatorice su upozoravale da je riječ o povredama ljudskih prava žena, za što očekuju veću osudu pa i više kazni zatvora. Na te primjedbe o broju i visini kazni zatvora odgovoreno je zatvori nisu rješenje za problem nasilja (ni preodgoj) te je, tokom rasprave stavljan akcent na prevenciju nasilja i odgojne metode do doma, preko vrtića do škola i svakodnevnog života. Sankcioniranje počinitelja nasilja dugotrajnijim zatvorskim kaznama nije prihvaćeno kao jedno od rješenja problema. OCD-i su ostali pri tvrdnjama da se time ne šalje dobra poruka javnosti, žrtvama nasilja i počiniteljima.
- Prijedlog analize podataka recidivista nasilja je prihvaćen od skupa, jer bi se na temelju toga mogli donijeti zaključci o efikasnosti izrečenih kazni prekršajnih i općinskih sudova.
- Iako su brojčani podaci dobar početni pokazatelj stručnjakinje i stručnjaci su upozoravali da je važno dublje analizirati ove presude. Ostalo je otvoreno da li će o takvoj analizi biti izvještena šira javnost.

- Preventivne mjere psiho socijalnog tretmana, se ne provode jer nisu pripremljeni svi uvjeti za njihovo provođenje. U našoj županiji postoje kadrovi (6) koji su prošli dodatnu edukaciju, postoji dobra volja JLS da sudjeluju osiguravanjem prostora za provođenje tretmana, ono što prvenstveno nedostaje je novac namjenjen PSTretmanu kojeg nadležno ministarstvo još nije osiguralo. Dobili smo informacije o pripremama za samostalno provođenje ove mjere od strane nekih JLS (Grad Poreč) kako bi se i ovaj dio problema nasilja nad ženama riješio na zadovoljavajući način. Ipak, ostaje problem financiranja PS tretmana koji od 2003.g. nisu riješila nadležna ministarstva.
- Vidjeti da li i kako bi se mogla iskoristiti sredstva koja se prikupe u državni proračun iz izrečenih novčanih kazni za rad na prevenciji nasilja, odnosno za rad sa žtvama i sa onima koji vrše nasilje (za organiziranje psihosocijalnog tretmana)
- Nailazi se na neusuglašenost nadležnih tijela u donošenju odluka, donošenjem oprečnih odluka stvaraju se proceduralne prepreke, pa je očita daljnja potreba za radom na povezivanju, koordinaciji i suradnji državnih tijela.

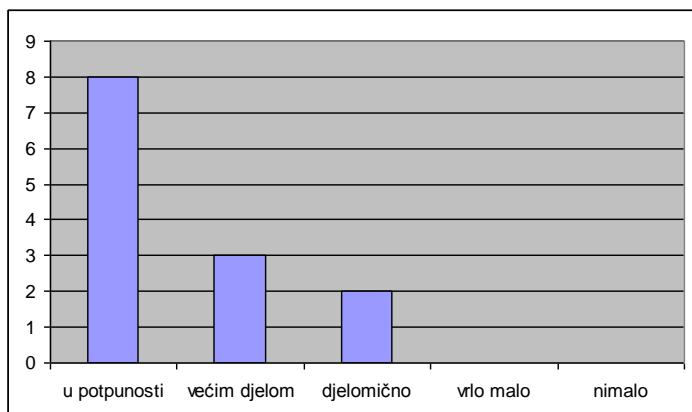
Unatoč pozitivnim pomacima odaslana je poruka svima da će nasilje u obitelji biti kažnjavano makar je po mišljenju vaninstitucionalnih organizacija još dug put i velika potreba za daljnjim radom na jačem senzibiliziranju djelatnika pravosuđa, umrežavanju aktivnih institucionalnih subjekata koji rade na prevenciji, kao i daljnim zakonskim promjenama u cilju odlučnijeg odgovora društva na sprečavanje epidemije nasilja u našem društvu

Ocjene i komentari okruglog stola „Istarski gradovi protiv nasilja nad ženama“ održanog 22.09.2010. u Poreču u organizaciji CGI-a

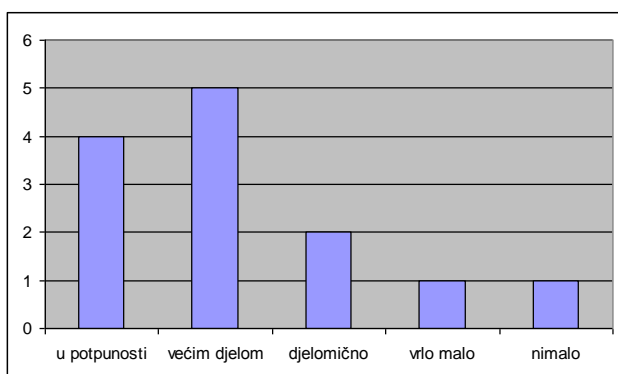
1. Koliko ste zadovoljni okruglim stolom:

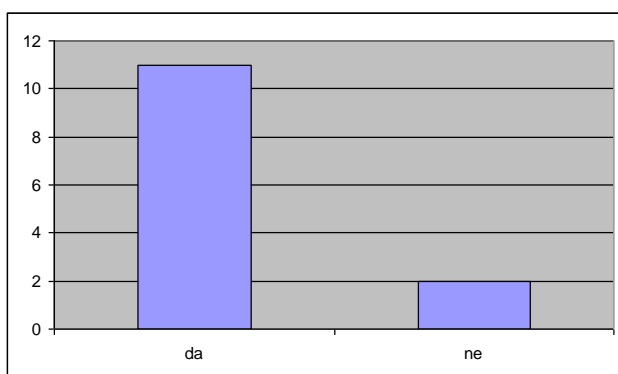
2. Koliko smatrate korisnim sastanke s objedinjenim podacima na županijskoj razini o provedbi ZZNO i čl.215.a KZ:

3. Koliko Vam objedinjeni podaci mogu koristiti u radu?

4. Smatrate li da bi trebalo prikupiti i druge podatke o nasilju nad ženama?

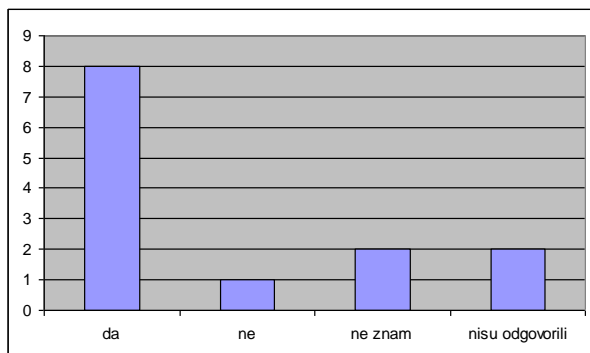

ako da, koje posebno?

- Uzroci nasilja, učestalost recidiva po izrečenim kaznama, % kršenja izrečenih mjera od žrtve i nasilnika...
- Podaci za usporedbu sa stanjem u RH, EU i svijetu; podaci o žrtvama nakon samih intervencija policije i izrečenih mjera
- Trajanje postupaka u UP-u, prekršajnim sudovima, sudovima
- Razne i prikazati ih zanimljivo, možda sa nekim interesantnim invalidnim slučajevima
- Broju žena koje povuku prijave; status financijski-ekonomski žrtava

- Utvrditi i utjecati na uzroke nasilja, prevencija uzroka
- Obrazovanje (razina), imovno stanje žrtava
- Djelatnike CZSS i liječnike, izvješće o saznanjima o nasilju

5. Da li je ustaljena razmjena podataka između tijela vlasti i sudbene vlasti te centara za socijalnu skrb o počiniteljima nasilja?

Ako ne, da li mislite da bi se takva razmjena mogla obavljati ili bi mogla rezultirati povredom tajnosti podataka?

Samo jedan odgovor: - ne

6. Da li bi razgovore o nasilju bilo bolje voditi na način – koji, predložite:

Odgovori:

- Utjecati na promjene pravnih pravila
- Potrebni su različiti načini, u svakom slučaju okupiti ih i pričati o nasilju, šta je to za njih, zašto ih zanima...Mi uzimamo zdravo za gotovo da su ti ljudi senzibilizirani jer rade tamo gdje rade
- Manja grupa ljudi
- Na razne načine i uz zastupljenost multiresornih područja djelovanja u smjeru suzbijanja nasilja

7. Moji opći dojmovi/sugestija/dodatni komentar:

Odgovori:

- Komunikacija i susreti su uvijek važni zato pohvaljujem ovaj skup
- Uključiti i ostale čimbenike važne u prevenciji nasilja
- Predlažem konkretne aktivnosti na ažuriranju posrednika
- Nedostaje mi istinsko razumijevanje i podrška žrtvama
- Općenito loši pravni regulativi u RH, češće izmjene itd
- Prekratka diskusija

8. Opća ocjena okruglog stola:

